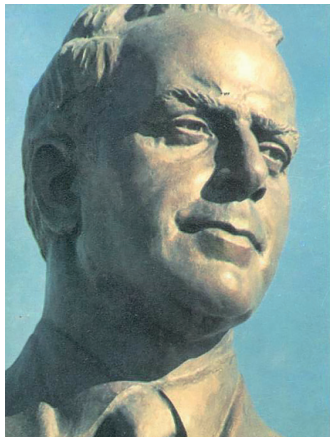

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

Heydar Aliyev

14 yanvar - Unudulmayan tarix...

43 il bundan əvvəl Heydər Əliyevin
iştirakı ilə qədim Şuşada
Molla Pənah Vəqifin əzəmətli
məqbərəsinin təntənəli açılışı
baş tutub

39 il sonra isə...

➔ Bax səh. 3

**YENİ
AZƏRBAYCAN**

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir.
Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

14 yanvar
2025-ci il,
çərşənbə axşamı
№ 006 (6834)
Qiyməti
60 qəpik

Prezident Əbu-Dabidə...

Azərbaycan-BƏƏ münasibətləri strateji tərəfdaşlıq xarakteri daşıyır

➔ Bax səh. 2

Yeni idarəetmə modeli: Çeviklik, səmərəlilik və şəffaflıq...

➔ Bax səh. 2

Cəbrayıl 8-ci köç!

Vətən müharibəsində qazandığımız möhtəşəm Qələbədən sonra işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızda başlanan bərpa-quruculuq işləri öz axarı ilə davam etməkdədir. Qürurvericidir ki, 30 ildən artıq Vətən həsrəti ilə yaşamış keçmiş məcburi köçkünlərin köç karvanları bir-birinin ardınca özəli və əbədi torpaqlarımıza istiqamət götürür. Bu gün öz sakinlərini yeni bir ab-hava ilə qarşılayan şəhərlərimizdən biri də Cəbrayıl-
dır.

İkinci Qarabağ müharibəsi ərəfəsində 27 il işğalda olan Cəbrayıl şəhəri azadlığa qovuşdu. Xatırladaq ki, Cəbrayıl şəhəri və rayonu 1993-cü il avqustun 23-də işğal edilib. İşğal vaxtı Cəbrayıl rayonu 1 şəhər, 4 qəsəbə və 97 kənddən ibarət idi. İşğal nəticəsində Cəbrayıl rayonuna 13,928 milyon ABŞ dolları həcmində maddi ziyan dəyib, mənəvi ziyanı ölçmək isə mümkün deyil... Cəbrayılı məcburi köçkünlər respublikamızın 58 rayonu üzrə 2 minədən çox yaşayış məntəqəsində, eləcə də qaçqın düşərgələrində, yük vaqonlarında və yataqxanalarda məskunlaşmışdı. İşğala məruz qalarkən rayonun 52 min nəfər əhalisi olub. Cəbrayıldan Birinci Qarabağ müharibəsində 362 nəfər şəhid, 191 nəfər əlil olub. Rayonun 6 sakini Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adına layiq görülüb.

1050 kvadratkilometri əhatə edən Cəbrayıl rayonunun ərazisi, o cümlədən 100-ə yaxın kənd, 72 ümumtəhsil məktəbi, 150 mədəniyyət ocağı, 132 tarixi abidə işğal vaxtı vəhşicəsinə talan edilib, dağıdılıb.

Cəbrayıl mədəniyyət, elm-təhsil, maarif mühiti kifayət qədər zəngin idi...

➔ Bax səh. 6

**Tarixi
ədalətsizliyə
son!**

➔ Bax səh. 3

“YAP-ın namizədlərinə səs verəcəyik!”

➔ Bax səh. 4

Tərəqqi yolunda əmin addımlarla...

➔ Bax səh. 5

Ermənistan öz “ipini” çəkir...

➔ Bax səh. 7

Prioritetlərin reallaşdırılması başlıca hədəfdir

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Sumqayıt şəhəri, Sumqayıt bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

YAP Sumqayıt şəhər təşkilatının sədr müavini Cavid Məmiyev YAP-ın seçki proqramı haqqında ətraflı məlumat verib. O, yerli özünüidarəetmə orqanlarının qarşısında duran vəzifələrdən bəhs edib. Qeyd olunub ki, yeni mərhələdə bir sıra Dövlət proqramları çərçivəsində bələdiyyələrin öz ərazilərində sahibkarlıq üçün münbit şərait yaratması, öz xidmət sahələrini, bələdiyyə müəssisələrini, təsərrüfat subyektlərini təşkil etməsi, turizm sektorunu əhatə edən layihələr icra etməsi nəzərdə tutulur.

Çıxış edən seçki qərargahının üzvləri Hümət Quliyev, Sovet Şükürov və Zahir Həsənov, bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər Akif Kərimov və Həsən Xıdırov vurğulayıblar ki, ölkənin aparıcı siyasi qüvvəsi olan YAP bütün imkanlarını səfərbər edərək yeni dövrün milli prioritetlərindən irəli gələn hədəflərin reallaşdırılması yönündə məqsədyönlü fəaliyyət göstərir.

Seçicilər Kamran Orucov, Nailə Kazımova və digərləri bələdiyyə seçkilərində fəal iştirak edəcəklərini və YAP-ın...

➔ Bax səh. 4

**10-cu görüşün
astanasında...**

➔ Bax səh. 6

**Əlcəzair - Fransa
münasibətlərində
gərginlik...**

➔ Bax səh. 7

Prezident Əbu-Dabidə...

Azərbaycan-BƏƏ münasibətləri strateji tərəfdaşlıq xarakteri daşıyır

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyanın dəvəti ilə yanvarın 13-də Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə işgüzar səfərə gəlib.

Əbu-Dabidə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyan birgə nahar ediblər.

Yanvarın 13-də Əbu-Dabidə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Məhəmməd bin Zayed Al Nəhyan ilə

görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti 2024-cü ildə Azərbaycana rəsmi və COP29 ilə bağlı səfərlərini, bu səfərlər çərçivəsində dövlətimizin başçısı ilə keçirdiyi görüşləri və aparılmış müzakirələri məmnunluqla xatırladı.

Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri-

nin Prezidentinin COP29-da iştirakını bir daha yüksək qiymətləndirən dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, bu mühüm beynəlxalq tədbirin uğurla başa çatdırılmasında Azərbaycanın Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri ilə əməkdaşlığı və bu ölkənin konsepsiyası da öz rolunu oynayıb.

Dövlət başçıları münasibətlərimizin strateji tərəfdaşlıq xarakteri daşdığını deyərək, Azərbaycan ilə BƏƏ arasında dostluq və qardaşlıq əlaqələrinin mövcud ol-

duğunu vurğuladılar. Hazırda ölkələrimizdə sabitliyin və əmin-amanlığın hökm sürdüyü qeyd olundu.

Siyasi münasibətlərimizin müəmməl səviyyədə olduğunu deyən Prezident İlham Əliyev iqtisadi-ticarəti əlaqələrin genişləndiyini qeyd etdi, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Azərbaycanın bərpaulunan enerji sahəsinə qoyduğu investisiyaların da dostluğumuzun və tərəfdaşlığımızın nümunəsi olduğunu vurğuladı. Həmçinin ölkələrimizin ənənəvi enerji sahəsində yaxından əməkdaşlıq etdiyi qeyd olundu.

Söhbət zamanı ikitərəfli, regional, global, həmçinin qarşılıqlı maraqlı doğuran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Yeni idarəetmə modeli: Çeviklik, səmərəlilik və şəffaflıq...

Prezident İlham Əliyev yerli televiziya kanallarına müsahibəsində ölkəmizdə müasir dövlət quruculuğu prosesinin əsas istiqamətlərindən biri olan yeni idarəetmə modelinin növbəti anonslarını verib. Qeyd edib ki, son bir neçə il ərzində dövlət şirkətlərində tətbiq edilən yeni idarəetmə modeli bir çox problemlərin həllində mühüm rol oynayıb. Müasir yanaşma idarəetmədə olan qüsurların və pozuntuların aradan qaldırılması ilə yanaşı, dövlət şirkətlərinin fəaliyyətində əhəmiyyətli dönüş yaradıb, maliyyə imkanlarını yaxşılaşdırıb. Uzun illər ərzində zərərli işləyən və dövlət büdcəsinə ağır yük olan şirkətlərdə qurulmuş yeni korporativ idarəetmə sistemi gözləntiləri doğrultmağa başlayıb və onların əksəriyyəti artıq gəlirlə işləyir. Məsələn, "Azərbaycan Hava Yolları" artıq gəlirlə işləyən çevik qurumdur və ötən il gəlirləri bir neçə 100 milyon manat səviyyəsinə çatıb. Həmçinin SOCAR və Dövlət Dəmir Yolu da gəlirlə işləyir.

Yerli və global mühit idarəetmənin daha da təkmilləşdirilməsini zəruri edir

Ötən dövrlərdə idarəetmə ilə bağlı islahatlar çərçivəsində dövlət müəssisələrinin diaqnostikası aparılıb, müşahidə şuraları, müvafiq komitələr və koordinasiya ofisləri formalaşdırılıb, korporativ idarəetmə standartları və əsas icra göstəriciləri müəyyənləşdirilib və yeni büdcə-maliyyə siyasəti həyata keçirilib. Ancaq inkişaf axıcı və davamlı olduğundan tələblər də dəyişir, yerli və global mühit idarəetmənin daha da təkmilləşdirilməsini, çevikliyini zəruri edir. Bu gün daha yıxcam, daha məqsədyönlü və dinamik idarəetmə modelləri səmərəliliyi daha da artırır. Hazırkı mərhələdə layihə idarəetməsi, risk menecment, investisiya və xəzinə siyasəti, pul vəsaitlərinin hərəkətinin idarə edilməsi, müəssisə resurslarının planlaşdırılması və sərmayə cəlb

kimi istiqamətlərdə islahatların aparılması əsas iqtisadi tələblərdəndir. Bu səbəbdən iqtisadi inkişafı ayaqlaşmayan təşkilatların ləğv edilməsi normaldır və idarəetmənin təkmilləşdirilməsi, dövrün tələblərinə uyğun daha çevik və səmərəli mexanizmlərin qurulması labüddür. İslahatların davamı olaraq böyük təşkilatları, korporasiyaları vahid platformadan idarə edən holdinglər yaradılır. Azərbaycan Nəqliyyat və Kommunikasiya Holdinginin (AZCON) yaradılması da bu məqsədlərə xidmət edir.

ASKON nəqliyyat sektorunu vahid çatır altında bir platforma kimi yaratmaq. Bu sahədə idarəetmə nəqliyyat qurumları arasın-

dakı zəif koordinasiyanı aradan qaldıracaq, nəqliyyat qurumları arasında idarəetmə bağlantılarını birləşdirəcək.

Eyni zamanda, nəqliyyat sektorunun rəqəmsallaşdırılması prosesini tamamlayacaq, gömrük rəsmiləşdirilməsində də yük göndərən tərəf öz yükünü daim izləmək imkanına malik olacaq və burada süni əngəllər, pozuntular, eyni zamanda, təbii ləngimələr də aradan qaldırılacaq. Bu siyasət, eyni zamanda, tariflərin təkmilləşməsinə və optimist tarifi təyinləməsinə imkan yaradacaq.

Yeri gəlmişkən, "Rəqabət Məcəlləsi", "İnvestisiya fəaliyyəti haqqında" və "Dövlət-özəl tərəfdaşlığı haqqında" qanunların qəbulu dövlət müəssisələrinə özəl sər-

ASKON nəqliyyat sektorunu vahid çatır altında birləşdirəcək

mayənin cəlb, səmərəliliyin artırılması və bazar mexanizminin gücləndirilməsi üçün yaxşı imkanlar yaradır.

Ölkə başçısı konkret ifadə edir ki, Azərbaycan dünyanın inkişaf etmiş ölkələrinin ən son idarəetmə özliliklərini nəzərə alır, aparıcı dövlətlərlə təcrübə mübadiləsini genişləndirir, qarşılıqlı olaraq modellər sınaqdan keçirilir, bir sıra ölkələr Azərbaycanda yeni yaradılan və demokratiya baxımından səmərəli olan idarəetmə strukturlarını mənimsəyirlər. Bununla yanaşı, Azərbaycan da bütövlükdə, dünya dövlətlərində idarəetmə sahəsində özünü göstərən prosesləri diqqətlə izləyir və müasir dövrün tələblərinə uyğun strukturlar yaratmaqdadır.

İslahatlar ölkəmizdən keçən beynəlxalq daşımalarda həcmi artıracaq

Azərbaycan Şərq-Qərb nəqliyyat dəhlizinin ən axıcı qovşaqlarının yerləşdiyi regiondur, ölkəmizin ərəzəsindən keçən beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərində həm Şərq-Qərb, həm də Şimal-Cənub marşrutları üzrə tranzit həcmi sürətlə artır. Bu il Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutu (Orta Dəhliz) ilə yük daşımaları təxminən 60 faiz artıb. Eyni zamanda, Azərbaycandan keçən "Şimal-Cə-

nub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin qərb marşrutu üzrə yük daşımaları da 30 faiz artıb. Azərbaycan Avrasiyanın mərkəzində nəqliyyat-logistika qovşağı kimi mövqeyini gücləndirir.

Bütün bu geotiqisadi reallıqlar, tranzit-logistika xətlərində meydana çıxan yeni fraqmentasiyalar beynəlxalq nəqliyyat daşıma-larında təmsil olunan şirkətlərin də fəaliyyə-

tində vahid siyasətin tənziqlənməsini labüddür edir. Bu baxımdan nəqliyyat şirkətlərinin fəaliyyətinin yeni idarəetmə prinsiplərinə uyğunlaşdırılması tranzit əməliyyatları zamanı inzibati prosedurların optimallaşdırılması, aidiyyətli dövlət orqanları arasında koordinasiyanın yaxşılaşdırılmasına və vahid platforma üzərindən tətbiqinə imkan verəcək. Eyni zamanda, tranzit daşımalar zamanı sərhəddə keçmə müddətinin minimuma endirilməsinə, nəticədə Azərbaycandan daşınan tranzit yükləşmələrinin həcmi artmasına səbəb olacaq.

14 yanvar - Unudulmayan tarix...

43 il bundan əvvəl Heydər Əliyevin iştirakı ilə qədim Şuşada Molla Pənah Vəqifin əzəmətli məqbərəsinin təntənəli açılışı baş tutub 39 il sonra isə...

Uzaq 1982-ci il, yanvarın 14-ü. Həmin tarixdə hər bir azərbaycanlının qəlbində xüsusi yeri olan, milli-tarixi rəmzlərimizdən biri sayılan Şuşada əlamətdar mədəniyyət hadisəsi yaşanıb - burada böyük siyasətçi Heydər Əliyevin iştirakı ilə Molla Pənah Vəqifin əzəmətli məqbərəsinin təntənəli açılışı baş tutub. Aradan 43 il ötür...

Heydər Əliyevin uzaqqörənliyi

Molla Pənah Vəqif keçdiyi həyat yolu və xidmətləri ilə hər cür ehtirama layiq olan tarixi şəxsiyyətdir və adı xalqımızın qəlbində həmişə yaşayacaq. O, Qarabağ xanının vəzirli olaraq həm siyasi xadim idi, həm də gözəl şeirlər yazırdı. Dövrünün siyasi burulğanlarında həmişə bacardığı qədər xalqın mənafeyini qorumağa çalışan M.P.Vəqif özündən sonra böyük bir ədəbi irs qoyub. Şeirləri dillər əzbərinə çevrilən şairin məzarı da uzun illər ərzində baxımsız qalıb.

1967-ci ildə Şuşada səfərdə olan Heydər Əliyev Vəqifin məzarını ziyarət etmək istəyini bildirib. Bu tarixdək Şuşaya çoxlu sayda yüksək səviyyəli şəxslərin səfərləri çox olmuşdu. Ancaq heç kəs nə Vəqifin adını anmı, nə də məzarı ilə maraqlanmışdı. Heydər Əliyevin Vəqifin məzarını ziyarət etmək istəyini bildirməsi Onun qəlbən xalqına bağlı olduğunu təsdiqləyən çoxsaylı

nümunələrdən biridir. Şairin, necə deyirlər, gözden-könüldən uzaq düşmüş məzarı tapılır və ziyarət baş tutur. Ancaq böyük şairin məzarının baxımsız qalması Heydər Əliyevi məyus edib və O, məyusluğunu çıxışlarının birində açıq şəkildə dilə gətirib. Sonradan Heydər Əliyevin göstərişi ilə Vəqifin məzarı layiqli şəkildə götürülüb, üstündə abidə ucaldılıb və məqbərə inşa edilib. Məqbərənin inşasına 1977-ci ildə başlanıb. Tikintisini Heydər Əliyevin şəxsən izlədiyi məqbərə Şuşa memarlıq ənənələrinə uyğun inşa edilib və əlbəttə ki, layihədə Vəqif poeziyasının ən xarakterik cəhətlərindən olan ucalıq əsas elementlərdən biri kimi götürülüb. Ə.V. Salamzadənin və E.İ. Kanukovun layihələrində ucalıq həm də Şuşanın başı səmaya çatan dağlarının əzəmətini simvolizə edir.

Keçmiş sovet hakimiyyəti illərində Şuşada Azərbaycan şairi Vəqifin məzarı üzərində belə bir əzəmətli məqbərənin inşası və 1982-ci ildə Heydər Əliyevin məqbərənin açılışına qatılması sıradan bir hadisə deyildi. Məlumdur ki, ermənilər digər ərazilərimiz kimi, Şuşanı da öz adlarına çıxarırdılar. Halbuki, bunun üçün heç bir tarixi, mə-

dəni əsas yoxdur. Şuşa tarixi Azərbaycan şəhəridir. Hamımız yaxşı bilirik, ki, şəhərin təməli 1752-ci ildə Pənahəli xan tərəfindən qoyulub. Digər tərəfdən, sovet hakimiyyəti illərində tariximizin önəmli dövrünü təşkil edən xanlıqlara mənfi münasibət təbliğ olunurdu. M.P.Vəqifin Qarabağ xanlığında vəzir vəzifəsində çalışdığını nəzərə alsaq, Heydər Əliyevin kifayət qədər sort ideoloji buxovlar şəraitində necə cəsarətli addım atdığı barədə konkret təsəvvür yaranar. Həmin dövrdə erməni millətçiləri Dağlıq Qarabağın Azərbaycanla iqtisadi inteqrasiyasının olmadığını əsaslandırmağa çalışırdılar. Heydər Əliyev isə böyük uzaqqörənliklə Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın digər regionları ilə iqtisadi bağlılığının gücləndirilməsinə hesablanan layihələrin icrasını həyata keçirir, digər tərəfdən isə orada yaşayan azərbaycanlılar arasında milli ruhun gücləndirilməsinə böyük səy göstərirdi. Şuşanı Azərbaycanın rəmzi kimi dəyərləndirən Heydər Əliyev burada mədəni mühitin canlandırılması üçün müxtəlif layihələrin, poeziya və musiqi bazarlarının keçirilməsinə nail olurdu. Bütün bu kimi məqsədyönlü fəaliyyətlərlə Heydər Əliyev Dağlıq Qarabağın Azərbaycanla iqtisadi, mədəni və milli bağlılığını gücləndirirdi.

Təxminən otuz il əhatə edən işğal dövrü digər ərazilərimiz kimi, Şuşanın da simasında kədərli izlər qoyub. Erməni vandalları bu illər ərzində şəhərin görkəminə ciddi ziyan vurub, burada xalqımıza məxsus izləri silməyə çalışıblar. Ancaq ermənilər Şuşanı dağıtsalar da, şəhər azərbaycanlı ruhunu qoruyub saxlayıb. Elə xalqımız da Şuşa xiffətini heç vaxt qəlbindən çıxartmadı, həmişə o yerlərə qayıtmaq arzusu ilə yaşadı. Bu isə 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan şanlı Qələbə sayəsində mümkün oldu.

Böyük Qələbəmizdən sonra Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva 2021-ci il yanvarın 14-də Şuşaya səfər etdilər. Bu, dövlət başçımızın müharibədən sonra Şuşaya ilk səfəri idi və həmin tarix heç də təsadüfən seçilməmişdi. Yuxarıda bildirdiyimiz kimi, 39 il bundan əvvəl yanva-

39 il ötəndən sonra...

rın 14-də Heydər Əliyev Şuşaya gələrək Vəqifin məqbərəsinin açılışını etmişdi. Bu mənada, İlham Əliyevin 39 ildən sonra Şuşaya qalib Lider kimi gəlməsi böyük rəmzi mənə daşıyırdı. Dövlətimizin başçısı müharibədən sonra Şuşaya etdiyi ilk səfərində şəhərin, o cümlədən də Vəqifin məqbərəsinin bərpası ilə bağlı Öz göstərişlərini verdi. Məqbərədə təmir-bərpa və yenidənqurma işləri Heydər Əliyev Fondu tərəfindən yüksək səviyyədə həyata keçirilib. Layihənin icrası zamanı tarixilik amili nəzərə alınb, 2021-ci il avqustun 29-da Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə muzey-məqbərə kompleksinin təmir-bərpa və yenidənqurma işlərindən sonra açılışı baş tutub.

Mübariz ABDULLAYEV

Tarixi ədalətsizliyə son!

Ermənistan rəhbərliyi Qərbi Azərbaycandan olan soydaşlarımızın layiqli şəkildə qayıdışı üçün lazımi şərait yaradarsa və təhlükəsizliyi təmin edərsə, bu, sülh prosesinə real töhfə olardı

Cənubi Qafqaz coğrafiyası onilliklər ərzində Ermənistanın həyata keçirdiyi işğalçılıq siyasətinə görə ciddi təhdidlərlə üz-üzə qalıb. 44 günlük müharibədə Azərbaycanın qazandığı şanlı Qələbə sayəsində yaratdığı reallıqlar isə regionda davamlı sülh və əməkdaşlıq üçün imkanlar açıb. Keçmiş Dağlıq Qarabağ münasibəti həllini tapıb və bununla da bölgə heç vaxt olmadığı qədər sülhə yaxınlaşıb. Azərbaycanın qətiyyətli mövqeyi belədir ki, bu fürsətdən maksimum dərəcədə istifadə edilməli və müharibə səhifəsi birdəfəlik bağlanmalıdır. Məğlub Ermənistanın davranışları isə heç bir məsələdə postmüharibə dövrünün reallıqlarına uyğun gəlmir.

Məğlub ölkə hər vəchlə sülhdən yayınır

Açıq-aydın görünür ki, məğlub ölkə sülh istəmir və hər vəchlə bu prosesdən yayınmağa çalışır. Ermənistan cəmiyyəti uzun illər ərzində miflik ideologiyasının təsiri altında olub. Bu ölkədə uşaqlardan böyüyədək hər kəsə “dənizdən-dənizə Ermənistan” xülyası aşılanıb, xüsusilə də Azərbaycana və Türkiyəyə qarşı ərazi iddiaları dövlət səviyyəsində təşviq olunub. “Dəmir yumruq” bu xülyaları çilik-çilik etdi. Gözləmək olardı ki, Ermənistan dövləti və cəmiyyəti 44 günlük müharibənin və 23 saatlıq lokal xarakterli antiterror tədbirlərinin nəticələrindən öz dərsini götürəcək. Ancaq müşahidə edilən odur ki, bu gün Ermənistanda revanşizm hissləri ilə yaşayanların sayı kifayət qədər çoxdur. Bunun məsuliyyətini isə yalnız müxalifət bölüşdür. Ermənistanın siyasi rəhbərliyinin adekvat olmayan açıqlamaları və həyata keçirilən siyasət də bu ölkənin sülh istəyində olmadığını açıq şəkildə ortaya qoyur. N.Paşinyanın, A.Mirzoyanın, A.Simonyanın və digərlərinin dilindən dəfələrlə Ermənistanın guya sülh sazişini yaxın vaxtlarda, hətta sayılı günlər ərzində imzalamağa hazır olduğunu bildiren bəyanatlar eşitməmişik. Praktiki müstəvidə isə rəsmi İrəvanın “sülh istəyi” təsdiqi tapmır. Görünən odur ki, bir sıra xarici güclər Ermənistanı yeni müharibəyə təhrik edirlər. Bu ölkənin postmüharibə dövründə sürətlə silahlanma yolu tutmasının, hərbi büdcəsini əhəmiyyətli dərəcədə artırmasının, sərhədə yaxın ərazilərdə hücum istehkamları qurmasının və digər bu qəbildən olan davranışlarının başqa izahı yoxdur. Əgər Ermənistan sülh istəyirsə, nə üçün Fransadan, ABŞ-dən, Hindistandan öldürücü silahlar alır?

Azərbaycan ən yüksək səviyyədə dəfələrlə boyan edib ki, sülh üçün fundamental amillər, o

cümlədən də hüquqi baza təmin edilməlidir. “Sülh sazişinin 17 bəndindən 15-i razılaşdırılıb” deyərək Ermənistanı dünyaya sülpərvər qıyafədə təqdim etmək istəyən N.Paşinyan və digərləri orta məxrəcə gəlinməyən iki bəndin nədən ibarət olduğunu açıqlamaq istəmir. Çünki həmin bəndlər həlledici əhəmiyyət daşıyır və məhz Ermənistan rəhbərliyinin məsuliyyətsizliyi səbəbindən indiyədək razılaşdırılmayıb. Fundamental fikir ayrılığı yaradan bəndlərdən biri Ermənistanın konstitusiyasında Azərbaycana qarşı ərazi iddialarının ehtiva olunmasıdır. Bu məzmunlu konstitusiyaya isə sülh sazişini imzalamağın hansısa bir məntiqi yoxdur. Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat katibi Ayxan Hacızadə baş nazir Nikol Paşinyana cavabında bildirdiyi kimi, Ermənistanın “sülhsevər narrative” regionda davamlı sülh və sabitliyin qurulmasının ön mühüm sütununu - dövlətlərin ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə hörmət edilməsini gözdə tutur. A.Hacızadə bildirdi ki, Ermənistan, həqiqətən də, qonşuları ilə sülh qurmaqda maraqlıdırsa, nə üçün konstitusiyasında və milli qanunvericiliyində təsbit olunmuş “Qərbi Ermənistan” və “Qarabağ Respublikası” adlandırdığı ərazilərə olan iddialardan imtina prosesini başlamaqdan hər vəchlə imtina edir: “Bağışlayın, amma sizin arqumentləriniz Ermənistanın “xoş niyyətliyinin” təsdiqi hesab edilə bilməz”, - deyərək XİN rəsmisi vurğulayıb.

ictimai müzakirələrdə təxminən 300 min soydaşımızın tarixi yurd yerlərinə - Qərbi Azərbaycana qayıdış hüququndan bəhs olunur. Ancaq müsahibədə də bildirildiyi kimi, bütövlükdə, bəhs olunan coğrafiyadan qovulmuş və bu gün Azərbaycanın müxtəlif bölgələ-

Qərbi azərbaycanlıların qayıdış məsələsi ərazi iddiaları deyil, insan haqları məsələsidir

Yeni strateji mərhələdə Azərbaycan zamanında indiki Ermənistan ərazisindən qovulan soydaşlarımızın doğma yurd yerlərinə qayıdışı məsələsini bütün ciddiliyi ilə gündəmə gətirib. Prezident İlham Əliyev Qərbi Azərbaycandan olan soydaşlarımızın qayıdış hüququnun təmin edilməsinin zəruriliyindən növbəti dəfə bu günlərdə yerli telekanallara müsahibəsində danışıb. Bu ərazi məsələsi deyil, insan hüquqları məsələsidir. Bu gün mətbuatda, rində yaşayanların, onların nəvələrinin, nəticələrinin sayı 300 mindən bir neçə dəfə çoxdur. Həmin insanlar XX əsrdə böyük fəsadlara gətirib çıxaran amansız deportasiyalar nəticəsində öz yurd-yuvalarından çıxarılıblar. Onlar 1918, 1920-1921, 1948-1953 və 1987-1991-ci illərdə olmaqla doğma ev-əşiklərini tərk etmək məcburiyyətində qalıblar. Bu tarixi ədalətsizliyə son qoyulmalıdır. Azərbaycanın mövqeyi belədir ki, regionda sülhə nail olmaq üçün həm də etimad mühiti yaradılmalıdır. Ermənistan rəhbərliyi soydaşlarımızın layiqli şəkildə qayıdışı üçün lazımi şərait yaradarsa və təhlükəsizliyi təmin edərsə, bu, sülh prosesinə real töhfə olardı. Bundan ötrü N.Paşinyan hökuməti Qərbi Azərbaycanla (QAI) ilə dialoqa başlamalıdır. Öz tərəfindən QAI bu dialoqa hazır olduğunu dəfələrlə bəyan edib. Substantiv nəticələrə hesablanan müzakirələr aparılmalı və yüz minlərlə insana qarşı yol verilmiş tarixi ədalətsizlik aradan qaldırılmalıdır.

Ancaq Paşinyanın son açıqlamalarından da göründüyü kimi, Ermənistan rəhbərliyi belə bir iradədən çox uzaqdır. Öz absurd məntiqi ilə Azərbaycan Preziden-

tinə “cavab” verən Paşinyan Qərbi Azərbaycanın Qazax, Tovuz,

Ağstafa, Gədəbəy, Daşkəsən, Kəlbəcər, Laçın, Qubadlı, Zəngilan olduğunu bildirib. Baş nazir əlavə edib: “Bundan başqa Qərbi Azərbaycana gətirib çıxaran amansız deportasiyalar nəticəsində öz yurd-yuvalarından çıxarılıblar. Onlar 1918, 1920-1921, 1948-1953 və 1987-1991-ci illərdə olmaqla doğma ev-əşiklərini tərk etmək məcburiyyətində qalıblar. Bu tarixi ədalətsizliyə son qoyulmalıdır. Azərbaycanın mövqeyi belədir ki, regionda sülhə nail olmaq üçün həm də etimad mühiti yaradılmalıdır. Ermənistan rəhbərliyi soydaşlarımızın layiqli şəkildə qayıdışı üçün lazımi şərait yaradarsa və təhlükəsizliyi təmin edərsə, bu, sülh prosesinə real töhfə olardı. Bundan ötrü N.Paşinyan hökuməti Qərbi Azərbaycanla (QAI) ilə dialoqa başlamalıdır. Öz tərəfindən QAI bu dialoqa hazır olduğunu dəfələrlə bəyan edib. Substantiv nəticələrə hesablanan müzakirələr aparılmalı və yüz minlərlə insana qarşı yol verilmiş tarixi ədalətsizlik aradan qaldırılmalıdır.

Ermənistan liderinin belə bir məntiqdən (əslində, məntiqsizlikdən - red.) çıxış etməsi, yumşaq desək, korafəhmlikdir, tarixi və reallığı inkar etməkdir. Bəli, keçmiş və bu gün bir-birinə sıx bağlıdır. Zamanında yüz minlərlə azərbaycanlıya qarşı ədalətsizliyə yol verilib, tarixi torpaqlarımızda indiki Ermənistan adlı saxta dövlət yaradılıb. Bu günün reallığı və çağırışları isə fərqlidir. Ərazi bütövlüyünü və suverenliyini təmin edən Azərbaycan indiki strateji mərhələdə daha bir ümummilli ideyasını - soydaşlarımızın tarixi torpaqlarına qayıdışını təmin etməyi hədəfləyib. Ermənistan tərəfi də Azərbaycanın siyasi iradəsinə yaxşı bələddir. Ermənistan rəhbərliyinə onu da xatırlatmaq istərdik ki, insanların qayıdış hüququ, eyni zamanda, beynəlxalq konvensiyalarla da təsbit olunub.

Mübariz FEYİZLİ

Prioritetlərin reallaşdırılması başlıca hədəfdir

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Sumqayıt şəhəri, Sumqayıt bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

YAP Sumqayıt şəhər təşkilatının sədr müavini Cavid Məmmiyev YAP-in seçki proqramı

haqqında ətraflı məlumat verib. O, yerli özünüidarəetmə orqanlarının qarşısında duran vəzifələrdən bəhs edib. Qeyd olunub ki, yeni mərhələdə bir sıra Dövlət proqramları çərçivəsində bələdiyyələrin öz ərazilərində sahibkarlıq üçün münbət şərait yaratması, öz xidmət sahələrini, bələdiyyə müəssisələrini, təsərrüfat subyektlərini təşkil etməsi, turizm sektorunu əhatə edən layihələr icra etməsi nəzərdə tutulur.

Çıxış edən seçki qərargahının üzvləri Hümət Quliyev, Sovet Şükürov və Zahir Həsənov,

bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər Akif Kərimov və Həsən Xıdırov vurğulayıblar ki, ölkənin aparıcı siyasi qüvvəsi olan YAP bütün imkanlarını səfərbər edərək yeni dövrün milli prioritetlərindən irəli gələn hədəflərin reallaşdırılması yönündə məqsədyönlü fəaliyyət göstərir.

Seçicilər Kamran Orucov, Nailə Kazımova və digərləri bələdiyyə seçkilərində fəal iştirak edəcəklərini və YAP-in namizədlərini dəstəkləyəcəklərini qeyd ediblər.

Ölkəmizin inkişafı davamlı xarakter daşıyır

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Şəmkir rayonu, Şəmkir şəhər bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

YAP Şəmkir rayon təşkilatının sədri Fəxrəddin Vəliyev bildirib ki, Yeni Azərbaycan Partiyası siyasi sistemin aparıcı qüvvəsidir: “Yanvarın 29-da ölkəmizdə sayca altıncı bələdiyyə seçkiləri keçiriləcək. Partiyamız indiye qədər keçirilmiş bələdiyyə seçkilərində fəal iştirak edərək inamlı qələbələr qazanıb. Yeni Azərbaycan Partiyası növbəti bələdiyyə seçkilərinə də yüksək səviyyədə hazırlaşib və xalqın dəstəyi ilə yeni qələbəyə imza atacaq”.

Seçki qərargahının üzvləri Azər Əliyev və Elvira Allahverdiyeva Prezident, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyev tərəfindən həyata keçirilən siyasətin uğurlu nəticələrindən geniş bəhs edərək ölkəmizin hərtərəfli inkişafının davamlı xarakter daşdığını bildiriblər. Natiqlər seçiciləri YAP-in namizədlərinə səs verməyə çağırıblar.

Bütün seçkilərdə qələbə qazanan ümumxalq partiyası növbəti uğura imza atacaq

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Lerik rayonu, Siyov və Veri bələdiyyələri üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşləri keçirilib.

YAP Lerik rayon təşkilatının sədr müavini Elnur Məmmədov qeyd edib ki, Azərbaycanda bələ-

diyyələrin yaranması xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. O, Ulu Öndərin yerli özünüidarəetmənin inkişafı ilə bağlı müəyyən etdiyi siyasətin Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini diqqətə çatdıraraq görülmə işlər və qarşıda duran vəzifələrdən bəhs edib.

Seçki qərargahının üzvləri Əbülfət İsiyev, Bəxtiyar Zeynalov, Elman Rəcəbov, Veyşəl Məlikov, bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər Vüsal Bayramov, Tərlan Qəribov, Şəhriyar Məcidov, Qəhrəman Fərəcov, Eldəniz Dadaşov və Mircəlal Cahangirov bələdiyyə seçkilərinin ictimai-siyasi əhəmiyyətinə diqqəti cəlb ediblər. YAP-in cəmiyyətdə yüksək nüfuzə malik olduğu bildirilib və partiyanın irəli sürdüyü namizədlərin dəstəklənəcəyinə inam ifadə olunub. “Bütün seçkilərdə qələbə qazanan YAP növbəti uğura imza atacaq”, - deyər vurğulanıb.

“YAP-in namizədlərinə səs verəcəyik!”

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Sabirabad rayonu, Quruzma bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

YAP Sabirabad rayon təşkilatının sədri Vəris Rüstəmov ölkəmizdə bələdiyyə institutunun

inkişafı istiqamətində görülmə işlər və başlıca hədəflərdən bəhs edib. O, Prezident İlham Əliyevin 2024-cü ildə imzaladığı “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin birləşməsi yolu ilə yeni bələdiyyələrin yaradılması haqqında” qanunun əhəmiyyətindən söz açaraq bildirib ki, əsas məqsəd bələdiyyələrin fəaliyyətinin səmərəliliyini artırmaq və yerli özünüidarəetməni gücləndirməkdir.

Seçki qərargahının üzvləri Daşqın Şıxəliyev və Vəqif Ağayev, bələdiyyə üzvlüyünə nami-

zədlər Mirmövsum Heydərov, Rəhil Əlicanov və Vahid Əhmədov YAP-in seçki proqramı haqqında ətraflı məlumat veriblər. Onlar Yeni Azərbaycan Partiyasının növbəti dəfə qələbə qazanmaq əzmində olduğunu vurğulayaraq seçiciləri partiyanın namizədlərini dəstəkləməyə çağırıblar.

Seçicilər Qara Qarayev, Şamxal Yusifov, Pünhan Bayramov və digərləri YAP-in namizədlərinə səs verəcəklərini vurğulayıblar.

Zərdəblilərin seçimi Yeni Azərbaycan Partiyasıdır!

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Zərdəbl rayonu, Dəkkəoba bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

YAP Zərdəbl rayon təşkilatının sədri İlkin Əliyev partiyanın seçki proqramı barədə ətraflı məlumat verib. O bələdiyyələrin bugünkü bir çox yerli əhəmiyyətli layihələrin icrasında mühüm rol oynadıqlarını bildirib. İ.Əliyev yerli

özüünüidarəetmənin təkmilləşdirilməsi və vətəndaş məmnunluğunun artırılmasının önəminə diqqət cəlb edərək seçkilər nəticəsində yeni formalaşacaq bələdiyyələrdə təmsil olunacaq YAP üzvlərinin bu istiqamətdə sistemli fəaliyyət göstərəcəklərini bildirib.

Bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər Əli Cəlalzadə, Zəridə Məmmədova, Bəxtiyar Orucov, Səbuhi Rəhimli, Xəzri Rəhimli, Gülay Soltanova, Təvəkkül Sadiqov, Yaqub Soltanov və Cənolad Vəliyev ötən müddət ərzində yerli özünüidarəetmə orqanlarının inkişafı istiqamətində mü-

hüm addımların atıldığını diqqətə çatdırıblar. Onlar bələdiyyələrin qarşısında önəmli vəzifələrin dayandığını vurğulayaraq yeni hədəflərin uğurla reallaşdırılması üçün seçiciləri YAP-in namizədlərinə səs verməyə çağırıblar.

Seçicilərdən Salman Bədəlov, Yusif İsayev və digərləri Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədlərini dəstəkləyəcəklərini bildiriblər.

YAP milli maraqları və yeni dönmənin çağırışlarını rəhbər tutur

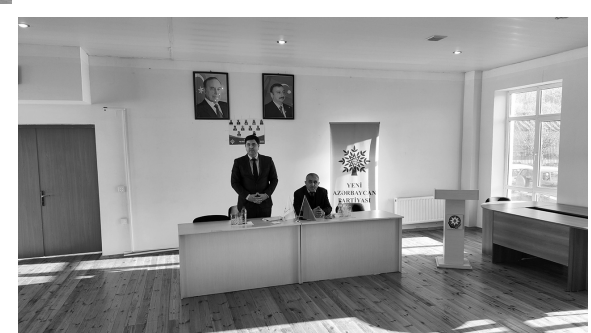

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Şəki rayonu, Baş Göynük bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

YAP Şəki rayon təşkilatının sədri Daşqın Mikayılov Ulu Öndər Heydər Əliyevin əbədiyaşar ideyaları əsasında və Prezident İlham Əli-

yevin rəhbərliyi ilə şərəfli inkişaf yolu keçən Yeni Azərbaycan Partiyasının tarixi uğurlara imza atdığını vurğulayıb. “YAP gücünü xalqın dəstəyindən alır, milli maraqları və yeni dönmənin çağırışlarını rəhbər tutur”, - deyər D.Mikayılov bələdiyyə seçkilərinin xalqın Yeni Azərbaycan Partiyasına inamının növbəti bariz nümunəsi olduğunu əminliklə ifadə edib.

Təşviqat qrupunun üzvü Sadəddin İbrahimoğlu, bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər Məhərrət

Məmmədov və Elgün Məmmədov ölkəmizdə yerli özünüidarəetmənin inkişafının diqqət mərkəzində olduğunu bildiriblər.

Seçicilər Səlim Səlimov, Söhbət Hacıyev və digərləri xalqın etimadını doğrultmuş Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədlərinə səs verəcəklərini bildiriblər.

YAP lider partiya kimi xalqın etimadını layiqincə doğruldur

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Nəsimi rayonu, Nəsimi bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

YAP Nəsimi rayon təşkilatının sədri Azər Süleymanov qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərlik etdiyi Yeni Azərbaycan Partiyası bundəkəi seçkilərə də böyük uğurlarla

mühüm nailiyyətlər əldə edilib. “Əminliklə söyləmək olar ki, partiya-mız xalqın etimadı ilə yeni qələbəyə imza atacaq”, - deyərək bildirib.

Milli Məclisin deputatı Mələhət İbrahimqızı bu gün ölkəmizin Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi varisi, dövlət başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ardıcıl uğurlar qazanaraq zirvələr fəth etdiyini bildirib. O, YAP-ın lider partiya kimi öz üzərinə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirdiyini diqqətə çatdırıb: “Heç şübhəsiz, ümumxalq parti-

gedir. Onun sözlərinə görə, sonuncu bələdiyyə seçkilərindən ötən dövr ərzində ölkəmizin dayanıqlı sosial-iqtisadi inkişafı təmin olunub və çox

yaşı olan YAP bundan sonra da qarşıda duran hədəfləri müvəffəqiyyətlə gerçəkləşdirməklə ölkəmizin inkişafına müstəsna töhfələr verəcək”.

Təşviqat qrupunun üzvü Sabir Əliyev, bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər Mətləb Məmmədov, Faiq Məmmədov və Lalə Əlizadə YAP-ın seçki proqramı haqqında ətraflı məlumat verərək yerli özünüidarəetmənin təkmilləşdirilməsi istiqamətində görülmə işlər və bu sahədə başlıca hədəflərdən bəhs ediblər. Onlar bələdiyyə seçkilərinin əhəmiyyətini vurğulayaraq hər bir vətəndaşı seçkilərdə aktiv iştirak etməyə çağırıblar.

“Biz birlikdə güclüyük!”

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Tərtər rayonu, Bəyiməsarov bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə

görüşü keçirilib.

YAP Tərtər rayon təşkilatının sədri Eldar Əsədov qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən çoxşaxəli islahatlar kursu ölkəmizin inkişafına xidmət edir. Onun sözlərinə görə, bütün sahələri əhatə edən sistemli islahatların mühüm tərkib hissəsi kimi real-

laşdırılan tədbirlər bələdiyyə institutunun təkmilləşməsinə də öz töhfəsini verməkdədir.

Seçki qərarğahının üzvü Azər Ağayev və bələdiyyə üzvlüyünə namizəd Asif Alişanov YAP-ın seçki proqramı haqqında ətraflı məlumat veriblər. Onlar seçiciləri bələdiyyə seçkilərində fəal iştirak edərək müasir, qalib və qüdrətli Azərbaycanın inkişafı naminə Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədlərinə səs verməyə çağırıblar. “Biz birlikdə güclüyük!” - deyərək vurğulanıb.

Vətəndaşların mənafeyi naminə...

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Astara rayonu,

Şahəğac bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

YAP Astara rayon təşkilatının sədri Həbib Cəfərov ölkəmizdə bələdiyyələrin fəaliyyəti və dövlət tərəfindən yerli özünüidarəetmə orqanlarının inkişafı istiqamətində görülmə işlər barədə danışıb. O, bələdiyyələrin vətəndaşların mənafe-

yi naminə yerli əhəmiyyətli məsələlərin həllində fəal iştirakının önəmini vurğulayıb.

Seçki qərarğahının üzvü Natiq İbadov, bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər Rəna Əsədullayeva və Azər Mürsəlov Yeni Azərbaycan Partiyasının seçki proqramı haqqında məlumat veriblər. Onlar hər kəsi seçkilərdə fəal iştirak edərək YAP-ın namizədlərinə səs verməyə çağırıblar.

Azərbaycan qüdrətli dövlətdir

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Füzuli rayonu, Kərimbəyli bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

YAP Füzuli rayon təşkilatının sədri Nazim Şamiyeva Yeni Azərbaycan Partiyasının ölkəmizin inkişafı istiqamətində önəmli işlər gördüyünü və mühüm nailiyyətlərə imza atıldığını deyib.

Seçki qərarğahının üzvləri Sahimə Vəlişova və Tərlan Süleymanov, bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər İlahə Cəfərova, Elşən Həsənov, Kamran Hacıyev və Elgün Məmmədovun çıxışlarında zamanın tələbi, xalqın istəyi ilə yaranan və qısa müddət ərzində ümumxalq

partiyasına çevrilən Yeni Azərbaycan Partiyasının bütün uğurlarının arxasında xalqın inamı və bu inamdan irəli gələn dəstəyin dayandığı vurğulanıb. Azərbaycanın bundan sonra da müstəqil siyasət yürüdən qüdrətli dövlət kimi inkişaf yolunda irəliləyəcəyinə əminlik ifadə olunub.

Tərəqqi yolunda əmin addımlarla...

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Göygöl rayonu, Göygöl və Çaykənd bələdiyyələri üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşləri keçirilib.

YAP Göygöl rayon təşkilatının sədri Vüqar İsayev qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyevin

liderliyi ilə ölkəmiz möhtəşəm uğurlara imza ataraq öz qüdrətini daha da artırır: “Bütün sahələri əhatə edən kompleks tədbirlər sosial-iqtisadi inkişafı sürətləndirib, əhalinin rifahının daha da yaxşılaşmasını təmin edib. Bu gün ölkəmiz tərəqqi yolunda əmin addımlarla irəliləyir”.

Seçki qərarğahının üzvləri Dilarə Qazıyeva və Şəhriyar İsmayilzadə, bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər Nazim Cahangirov, Sevinc Mustafayeva

fayeva və Vəqif Sadiqov YAP-ın seçki proqramı barədə ətraflı məlumat veriblər. Onlar bələdiyyə seçkilərinin Yeni Azərbaycan Partiyasının növbəti mühüm siyasi nailiyyəti kimi tarixə düşəcəyini əminliklə söyləyiblər.

Seçicilər Gülnar Babayeva, İlham Əhmədov, Nuriyə Əliyeva, Baris Aslanov, Həbib Cəbbarov və digərləri qələbələr partiyası olan Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədlərinə səs verəcəklərini vurğulayıblar.

Qarşıda duran bütün vəzifələr yerinə yetiriləcək

tının sədri Seyfəddin Əliyev bildirib ki, Yeni Azərbaycan Partiyası cəmiyyətin bütün təbəqələrini özündə birləşdirir: “YAP, sözün əsl mənasında, ümumxalq partiyasıdır. Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, partiya-mız bundan sonra da ölkəmizdə gedən bütün proseslərin mərkəzində olacaq”.

Seçki qərarğahının üzvü Məhbubə Şahbazova, bələdiyyə üzvlüyünə nami-

Azərbaycan Respublikasında 2025-ci il yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərinin təşviqat mərhələsi çərçivəsində Masallı rayonu, Bədəlan bələdiyyəsi üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) namizədlərinin seçicilərlə görüşü keçirilib.

YAP Masallı rayon təşkilatı

zəd Əlişahin Mustafazadə YAP-ın seçki proqramı barədə ətraflı məlumat verib, bələdiyyələrin fəaliyyətinin gücləndirilməsi məqsədilə qarşıda mühüm vəzifələrin durduğunu diqqətə çatdırıblar. Onlar seçiciləri xalqımızın mənafeyi naminə YAP-ın namizədlərinə səs verməyə çağırıblar.

Cəbrayıl 8-ci köç!

Sakinlərin sayı 1261 oldu

13,928 milyard dollar ziyan dəyib...

İkinci Qarabağ müharibəsi ərəfəsində 27 il işğalda olan Cəbrayıl şəhəri azadlığa qovuşdu. Xatırladaq ki, Cəbrayıl şəhəri və rayonu 1993-cü il avqustun 23-də işğal edilib. İşğal vaxtı Cəbrayıl rayonu 1 şəhər, 4 qəsəbə və 97 kənddən ibarət idi. İşğal nəticəsində Cəbrayıl rayonuna 13,928 milyard ABŞ dolları həcmində maddi ziyan dəyib, mənəvi ziyanı ölçmək isə mümkün deyil... Cəbrayıl məcburi köçkünlər respublikamızın 58 rayonu üzrə 2 minədək yaşayış məntəqəsində, eləcə də qaçqın düşərgələrində, yük vaqonlarında və yataqxanalarda məskunlaşmışdı. İşğala məruz qalarkən rayonun 52 min nəfər əhalisi olub. Cəbrayıldan Birinci Qarabağ müharibəsində 362 nəfər şəhid, 191 nəfər əlil olub. Rayonun 6 sakini

Milli Qəhrəmanı adına layiq görülüb. 1050 kvadratkilometri əhatə edən Cəbrayıl rayonunun ərazisi, o cümlədən 100-ə yaxın kənd, 72 ümumtəhsil məktəbi, 150 mədəniyyət ocağı, 132 tarixi abidə işğal vaxtı vəhşicəsinə talan edilib, dağıdılıb.

Cəbrayıl mədəniyyət, elm-təhsil, maarif mühiti kifayət qədər zəngin idi. Rayonda 3 musiqi məktəbi, 12 mədəniyyət evi, 32 klub, 10 mədəni çadır və avtoklub, 78 kitabxana və 1 muzeydə 508 mədəniyyət işçisi, 72 məktəbdə 1660 nəfərdən çox müəllim çalışıb. Rayon Tarix-diyarşınlaşq muzeyində

Azərbaycanın

20 mindən çox eksponat olub.

Qeyd edək ki, Cəbrayılın yaşayış məntəqəsi kimi tarixi 8-ci əsrə bağlanır. 1930-cu ildə inzibati mərkəzi olan Cəbrayıl rayonu yaradılıb və şəhəri də məhz həmin illərdə formalaş-

mağa başlayıb. Şəhərin ilk Baş planı 1984-cü ildə işlənilib. O zaman şəhərin ərazisi 258 ha, əhalinin sayı 5200 nəfər idi.

Azərbaycanın Ermənistan üzərində qələbə qazanmasından sonra qısa bir zamanda azad olunan ərazilərimizdə təmir-bərpa, abadlıq və quruculuq işlərinə start verildi. Bildiyimiz kimi, işğal altında

saxlanılan ərazilərimizdə dağıdılan yaşayış məntəqələri, orada həyat üçün zəruri olan sosial-iqtisadi infrastruktur obyektləri dağıdılıb, tarixi-mədəniyyət və dini abidələri-

Cəbrayıl yeni dövrünü yaşayır. ...

mizə ciddi ziyan dəyib, fərdi və çoxmənzilli yaşayış evləri məhv edilib. Bu ərazilərdə ermənilər tərəfindən aparılan şümləmə əməliyyatı neçə əsrlik tarixi olan yeraltı və yerüstü sərvətlərimizə qarşı olan vandallıq əməlləridir. Bu gün artıq ərazilərimizdə intensiv şəkildə bərpa və yenidənqurma işləri həyata keçirilir, Azərbaycan öz ərazilərini bərpa edir. Ordumuz tərəfindən azad edilən Cəbrayıl şəhəri yeni dövrünü yaşayır. Dağıdılmış əraziləri yenidən qurmaq böyük güc, potensial və zaman tələb edir. Ölkəmizdə yenidənqurma, abadlıq və quruculuq işlərinin aparılması məqsədi ilə bütün güclər səfərbər olunub və işğaldan azad edilən ərazilərdə yeni işıqlı həyata başlanılıb. Cəbrayıl çoxsaylı bərpa və quruculuq işləri görülüb və bu işlər yenə də sürətlə davam etməkdədir.

Cəbrayıl qayıdış...

Xatırladaq ki, Cəbrayıl şəhəri-ne ilk köç prosesi 26 sentyabr 2024-cü il tarixində gerçəkləşmiş-

di. Bu mərhələdə 36 ailə olmaqla, 117 nəfər doğma torpağına qovuşdu. Cəbrayıl ikinci köç sentyabrın 28-i (41 ailə, 124 nəfər), üçüncü köç sentyabrın 30-u (40 ailə, 123 nəfər), dördüncü köç noyabrın

7-si (30 ailə, 150 nəfər), beşinci köç noyabrın 29-u (40 ailə, 200 nəfər), altıncı köç dekabrın 2-si (34 ailə, 129 nəfər), yeddinci köç dekabrın 25-i (49 ailə, 253 nəfər) tarixlərində baş tutub.

Daha 39 ailə yola salındı

Ötən gün isə Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq yenidən qurulan Cəbrayıl şəhərinə növbəti-yeddinci köç karvanı yola sa-

lındı. Bu dəfə Cəbrayıl 39 ailə (165 nəfər) köçürüldü.

Beləliklə, Cəbrayıl şəhərinə köçürülən ailələrin ümumi sayı 309-a (1261 nəfər) çatıb.

Yeganə BAYRAMOVA

10-cu görüşün astanasında...

Yeni nizama doğru: ABŞ Rusiya danışıqları nə vəd edir?
Kreml Ağ ev ilə razılığa gələ biləcəkmi?
3 planın müzakirəsi gözlənilir...

Üç ilə yaxındır ki, davam edən Rusiya ilə Ukrayna arasındakı müharibə yaxın dövrdə sona çata bilər. Belə ki, hələ ötən il seçki kampaniyası dövründə müharibəni bitirmək üçün söy göstərəcəyini bəyan edən ABŞ-in yeni prezidenti Donald Tramp vədinə əməl etmək üçün real addımlara hazırlaşır. Başqa sözlə, ABŞ liderinin rusiyalı həmkarı ilə görüşünə hazırlıq gedir. Qeyd edək ki, hər iki tərəf görüşlə bağlı real addımların atılması haqda fikirlərini bölüşüblər.

Görüşün proqramı haqda geniş məlumat verilmir, amma əsas müzakirə predmetinin yeni geosiyasi nizamın formalaşması olacağını güman etmək mümkündür. Bu strateji mərhələdə ABŞ-Rusiya münasibətləri, hərbi strukturlaşma (Ukraynanın NATO üzvlüyü məsələsi), nüvə silahlarının yayılmasının qarşısının alınması, yeni iqtisadi münasibətlər sistemi və daha çox enerji təhlükəsizliyi məsələsi, hətta Yaxın və Orta Şərq məsələsi də iki liderin müzakirə mövzusu ola bilər.

Təbii ki, "siyahının" ilk sətrini iki dövlət arasındakı münasibətlərin gələcək inkişaf istiqamətləri təşkil edəcək - nəzərə alınmalıdır ki, keçmiş Prezident Cozef Baydenin "birqütblü dünya" proqramı ABŞ-in nəinki Rusiya, eyni zamanda, digər böyük güclər və ayrı-ayrı dövlətlər ilə münasibətlərinə xələf gətirmişdi. Trampın yeni yanaşması bu məsələdə də həlledici ola bilər - düzdür, respublikaçı Prezidentin birinci dəfə dövlət başçısı olduğu illərdə ABŞ-Rusiya münasibətləri zaman-zaman gərginləşsə də, bir çox hallarda qarşılıqlı dialoq və anlaşmalar da nəzərə çarpırdı.

Görüş haqda: müsbət ilk addım...

Trampın milli təhlükəsizlik müşaviri Mayk Vals iki prezidentin görüşünün tarixini və yerini hələlik açıqlamasa da, tərəflər arasında əməkdaşlıq və mövcud beynəlxalq məsələlərin müzakirə ediləcəyini bildirib. Rusiya mətbuatının yaydığı xəbərdə bildirilir ki, Vals Rusiya-Ukrayna cəbhəsində vəziyyətin sabitləşməsinin ilkin şərt adlandırılıb - bu baş verməlidir ki, biz istənilən növ sazişi bağlaya bilək: "İstərdik ki, atəşkəs olsun. Düşünürəm ki, bu, hər iki tərəf üçün inanılmaz dərəcədə müsbət ilk addım olardı. O zaman biz danışıqlar əsasında hansısa həll

yoluna daxil ola biləcəyik. Hamı bilir ki, hər şey hansısa diplomatik yollarla bitməlidir".

Qeyd edək ki, yeni ilin ilk günlərində, görüşlə bağlı məsələ xarici KİV-lərdə aktiv müzakirə olunduğu zaman, Donald Trampın müşavirləri açıq və özəl şəkildə Ukraynada müharibəyə son qoymaq üçün ABŞ prezidentinin sülh planının potensial konturlarını təklif edən fikirlər irəli sürürdülər. "Reuters"-in bununla bağlı məlumatında bildirilir ki, Trampın bir neçə müşaviri hələ ötən ilin noyabr ayında sülh planı ilə bağlı bezi təkliflər irəli sürmüşdülər. Belə ki, Trampın ilk prezidentlik dövründə milli təhlükəsizlik üzrə köməkçilərindən biri bildirib ki, hazırda üç əsas təklif var - bu təkliflərdən biri Ukrayna və Rusiya üzrə xüsusi elçi Keyt Kelloqa məxsusdur. Kelloqun ABŞ Milli Təhlükəsizlik Şurasının keçmiş

Görüş mövzusu: masa üstündə 3 təklif...

katibi Fred Fleytz ilə həmmüəllifi olduğu plan Kiyevin Moskva ilə danışıqlara başlaması halında Vaşingtonun Ukraynaya hərbi yardımı dayandıracağını nəzərdə tutur. Rusiyanın danışıqlardan imtina etməsi, əksinə, Amerikanın Ukraynaya dəstəyinin artmasına səbəb olacaq. Plana görə, tərəflər "mövcud cəbhə xətti" əsasında atəşkəs barədə razılığa gəlməlidirlər. Keyt Kelloq bildirib ki, Tramp yaxın gələcəkdə Ukraynada müharibəyə son qoymaq üçün məqbul həll təklif etməyə qadir liderdir. Xüsusi nümayəndəliyə namizəd hesab edir ki, son tarix 100 gün müəyyən edilə bilər - Kelloq onu da təsdiqləyib ki, Baydenin Putinlə dialoqdan imtina etməsi böyük səhv idi...

İkinci planı isə yeni seçilmiş vitse-prezident Ceyms Devid Vensə aiddir. O, öz planını hələ sentyabr ayında açıqlamışdı - plana əsasən razılaşma mövcud cəbhə xəttində hərbisizləşdirilmiş zonanı əhatə etməlidir və bu zona Rusiyanın növbəti müdaxilələrinin qarşısını almaq üçün möhkəmləndiriləcək.

Onun təklifi Ukraynanın NATO-ya üzvlüyünü inkar etməyi nəzərdə tutur.

Nəhayət, üçüncü plan ABŞ-in Almaniya-dakı keçmiş səfiri və Milli Kəşfiyyatın keçmiş direktoru Riçard Qrenelliyə məxsusdur. Tramp tərəfindən prezidentin xüsusi nümayəndəsi vəzifəsinə namizəd göstərilən Qrenellinin təklifi Ukraynanın şərqiində "muxtar bölgələr" yaratmaqdır. O da Ukraynanın tezliklə NATO-ya daxil olmasına qarşı çıxır. Xatırladaq ki, Qrenelli sentyabrda Nyu-Yorkda Tramp və Zelenski arasında keçirilən görüşdə iştirak edən azsaylı diplomatlardan olub.

Qeyd edək ki, ABŞ-a məxsus hər üç təklifdə Ukraynanın NATO-ya üzvlük məsələsi gündəmdən çıxarılıb. Bu mənada, Avropa mətbuatı hətta razılaşmanın əldə olunmasından sonra Al-nin real nəticələrlə razılaşma ehtimalını zəif andlandırır. Çünki Zelenski də özünün "sülh şərtində" NATO-ya daxil olmanı hədəfi kimi götürmüşdü. Siyasi analitiklər isə bildirirlər ki, nəticədə sülh razılaşması Tramp, Putin və Zelenski arasında birbaşa şəxsi əlaqələrdən asılı olacaq.

Görüş təsdiqi: Kreml "Oval kabinetə" girişi gözləyir...

Görüşə hazırlıq prosesinin başladığını Moskva da təsdiqləyib. Kremlin sözcüsü Dmitri Peskov bildirib ki, Prezident Putin dünya liderləri ilə, o cümlədən Trampa təmaslara açıq olduğunu dəfələrlə bəyan edib". "Bunun üçün heç bir şərt tələb olunmur. Dialoq aparmaq, mövcud problemləri dialoq yolu ilə həll etmək üçün qarşılıqlı istək və siyasi iradə tələb olunur", - deyə

Peskov bildirib. "Biz görürük ki, cənab Tramp da problemləri dialoq yolu ilə həll etməyə hazır olub. Biz bunu alqışlayırıq", - deyən Peskovun sözlərinə görə, görüşün təşkili məsələsi ilə bağlı hələ heç bir konkretlik yoxdur: "Biz görüşə qarşılıqlı hazırlıqdan irəliləyirik. Görünür, cənab Tramp "Oval kabinet"ə daxil olduqdan sonra müəyyən hərəkətlər olacaq".

Görüş sayı: SSRİ liderləri 10, Rusiya isə...

Qeyd edək ki, tarixən həm SSRİ, həm də Rusiya liderinin ABŞ dövlət başçısı ilə görüşü beynəlxalq aləm tərəfindən diqqətlə izlənilir - bu, daha çox yeni siyasi nizamın başlamasından xəbər verir. Xatırladaq ki, SSRİ və ABŞ liderləri arasındakı rəsmi görüşlər əsasən soyuq müharibə dövründə baş tutub. Bu görüşlərin bir çoxu üçüncü ölkələrdə, neytral ərazilərdə təşkil olunub. Məsələn, 1945 -ci ildə Yalta Konfransında Franklin Ruzveltə İosif Stalin arasında İkinci Dünya müharibəsindən sonrakı dünya nizamı müəyyənləşib. Həmin il gerçəkləşən Potsdam Konfransında isə Harri Trumenlə Stalin arasında müharibədən sonrakı Almanıyanın gələcəyi, bölünməsi razılaşdırılıb. 1955 -ci ildə Cenevrədə baş tutan görüşdə liderlər Duayt Eyzenhauer ilə Nikita Xruşşov arasında soyuq müharibənin gərginliyinin azaldılması məsələsi müzakirə edilib. Xruşşovla Con Kenedi arasında 1961-ci ildə keçirilən Vyana Zirvəsində isə Berlin və nüvə silahları müzakirə olunub. 1972 -ci ildə Moskva Zirvəsində masa arxasına oturan Riçard Nikson ilə Leonid Brejnev SALT-1 müqaviləsi və gərginliyin azaldılması haqda danışıqlar. Brejnev 1979 - cu ildə Vyana Zirvəsində Cimmı Karterlə SALT-2 müqaviləsini imzalayıb. Sonrakı 3 görüş ABŞ prezidenti Ronald Reyqanla SSRİ-nin sonuncu rəhbəri Mixail Qorbaçov arasında baş tutub. 1985 -ci il Cenevrə Zirvəsində soyuq müharibənin azaldılması və nüvə təhlükəsizliyi, 1986 -cı il Reykjavik Zirvəsində nüvə silahlarının məhdudlaşdırılması, 1988 -ci il Moskva Zirvəsində isə nüvə razılaşmaları və soyuq müharibənin sonlandırılması müzakirə olunub. İki dünya nəhənginin liderləri ara-

sında son görüş isə 1989 -cu ildə Maltada baş tutub. Bu görüşdə Corc Buş və Mixail Qorbaçov soyuq müharibənin rəsmi olaraq sona çatdığını bəyan ediblər.

SSRİ dağıldıqdan sonra ABŞ və Rusiya prezidentləri arasında keçirilən görüşlər də həm yeni siyasi nizamın formalaşmasına, həm də böyük marağa səbəb olub. Belə ki, 1992 -ci ildə baş tutan Vaşinqton Zirvəsində Corc Buşla Boris Yeltsin soyuq müharibədən sonrakı münasibətlərin qurulması və START-II müqaviləsi barədə razılığa gəliblər. 1993 -cü il Vankover Zirvəsində isə Yeltsin Bill Klintonla Rusiya iqtisadiyyatına dəstək və demokratiyanın inkişafı haqda danışıqlar. 1995 -ci ildə Hayd Parkda baş tutan görüşdə Klintonla Yeltsin Balkanlardakı münaqişə və Bosniya məsələsi haqda razılığa gəliblər. 2000 -ci il Moskva Zirvəsində görüşən Bill Klinton və Vladimir Putin Rusiya-ABŞ əlaqələrinin gələcəyinin əsasını qoyublar. 2001 -ci il də oğul Buş və Putin arasında keçirilən Lyublyana Zirvəsi silahların məhdudlaşdırılmasına həsr olunub. 2022-ci ildə Moskvada baş tutan iki lider arasında növbəti görüşün mövzusu Moskva Müqaviləsi (strateji hücum silahlarının azaldılması) olub. 2009-cu ildə Moskvada Barak Obama ilə Dmitri Medvedev arasında yeni START müqaviləsi və əməkdaşlıq müzakirə edilib. 2018-ci ildə Helsinki Zirvəsində isə Donald Tramp Vladimir Putinlə ABŞ-Rusiya münasibətlərini, kiber təhlükəsizlik, Suriya və Ukrayna məsələlərini danışdı. Nəhayət, ABŞ ilə Rusiya arasında liderlər səviyyəsində son görüş 2021-ci ildə Cenevrədə baş tutub. Burada Co Bayden Vladimir Putinlə Ukrayna gərginliyini, kiber təhlükəsizlik, insan haqları və nüvə sabitliyini müzakirə edib.

Görüş yerini "dəyişmək" olmaz...

Hazırda dünya KİV-ində müzakirə olunan məsələlərdən biri də görüşün harada baş tutmasıdır. İki dünya qrandının görüş yerləri arasında İstanbul, Bakı, Doha, Dubayın adları çəkilir. Qeyd edək ki, Bakı əvvəllər də bu kimi görüşlərə ev sahibliyi edib. 2017-ci ilin fevralında ABŞ Silahlı Qüvvələrinin Birləşmiş Qərargah rəisləri Komitəsinin rəhbəri, general Cozef Danford və rusiyalı həmkarı Gerasimov arasında keçirilən görüş Bakıda baş tutmuşdu. 2017-ci ilin sentyabrında NATO Horbi Komitəsinin rəhbəri, general Petr Pavel Bakıda Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş qərargah rəisi Valeri Gerasimovla görüşmüşdü. 2018-ci ilin aprelində isə Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi, ordu generalı Valeri Gerasimov ilə NATO Müttəfiq Qüvvələrinin Avropadakı Baş komandanı Körtis Skaparrotti arasında ilk görüş də Bakıda keçirilib. Bləliklə, keçmiş təcrübələrə əsaslanaraq, Azərbaycan bu gün də danışıqlar - sülh uzlaşması üçün ideal məkan sayıla bilər...

Pərviz SADAYOĞLU

Əlcəzair - Fransa münasibətlərində gərginlik...

Paris soyqırımı məruz qoyduğu ölkəyə qarşı yenidən hərəkətə keçir

Yeni ilin ilk günlərindən başlayan Əlcəzair ilə Fransa arasında gərginlik pik həddə çatıb. Belə ki, Əlcəzair Fransa hakimiyyətinin ölkədən çıxarılması ilə bağlı göstəriş verdiyi Doualemn adlı blogeri geri qəbul etməkdən imtina edib. Fransanın cənubundakı Monpelyedə ya-

şayış icazəsi əsasında yaşayan blogger yanvarın 4-də “TikTok”dakı kanalında Fransa ərazisində zorakı hərəkətlərə çağırışlar etdiyi üçün həbs edilib. O, ölkədən deportasiya edil-sə də, Əlcəzair onu geri göndərüb. Blogger qayıtdıqdan sonra Sena və Marna departamentində müvəqqəti

saxlama mərkəzinə yerləşdirilib. O, videonu çəkərkən narkotik asılılığına qarşı dərman vasitəsinin təsiri altında olduğunu bildirib.

Məsələyə münasibət bildirən Fransanın daxili işlər naziri Bruno Retayo isə deyib ki, Əlcəzair nifrəti qızışdırma zəminində deportasiya

edilmiş əlcəzairli blogeri qəbul etməməklə Fransanı alçalmağa çalışır. “Biz Əlcəzair məsələsində son dərəcə narahatedici həddə çatmışıq. Əlcəzairlə bağlı əlimizdə olan bütün vasitələri araşdırmalıyıq”, - qanun pozuntusuna yol vermiş cənəbi-lərin deportasiyası siyasətinin sət-

ləşdirilməsinin vacibliyini dəfərlərlə bəyan edən Retayo söyləyib.

O, əlcəzairilərə verilən vizaların sayının, eləcə də Əlcəzairə maliyyə yardımının azaldılmasının mümkün olduğunu deyib. Hazırda bu məbləğ 131,79 milyon avro təşkil edir.

Makron hakimiyyətinin növbəti ifşası...

Göründüyü kimi, Makron hakimiyyətinin apardığı siyasət artıq tam şəkildə ifşa olunur. Ardarda dövlətlər, xüsusilə Afrika ölkələri Makron hakimiyyətinin iç üzünü ifşa edir, Parisin kolonialist siyasət yürütdüyünü faktlarla sübuta yetirir. Bunun nəticəsidir ki, son 1 ildə Fransa silahlı birləşmələri artıq bir neçə Afrika ölkəsini tərk etmək məcburiyyətində qalıb - bu ölkələr, yeni mərhələdə özünün iqtisadi azadlıqlarını da öldürüb. Bu günə qədər sümürgeçi siyasətə və soyqırımı məruz qoyulmuş, milli sərvətləri talan edilmiş ölkələr artıq Parisə qarşı açıq etiraz səslərini ucaldırırlar. Həmin ölkələrdəki soyqırımı abidələri Fransanın insanlıq əleyhinə cinayətlərinin maddi dəlilidir.

Təbii ki, bu işdə Azərbaycanın rolu böyükdür. Ölkəmizin təşəbbüsü ilə başlanan Bakı Təşəbbüsü Qrupu hərəkəti bütün dünyada Fransa kolonializminin ifşasında mühüm rol oynayır. Bu mənada, Əlcəzair də Fransa işğalına, soyqırımına məruz qalan ölkələrdəndir. Vurğulanmalıdır ki, 2022-ci ildə Əlcəzairdə baş tutan Ərəb Dövlətləri Liqa-

sının 31-ci sammitinə Fəxri Qonaq qismində dəvət alan Prezident İlham Əliyev səfər çərçivə-

sində Prezident İlham Əliyev Əlcəzair şəhərində Şəhidlər abidəsini və Milli Mücahidlər Muzeyini ziyarət etmişdi. Əlcəzairin azadlığı uğrunda mübarizədə həyatını qurban vermiş döyüşçülərin xatirəsinə ucaldılmış Şəhidlər abidəsi ölkənin müstəqilliyinin 20-ci ildönümünü münasibətilə 1982-ci ildə açılıb.

Vurğulandığı kimi, Fransanın işğalçı izləri demək olar ki, Afrikanın bir çox ölkəsində, o cümlədən Əlcəzairdə hələ də qalmaqdadır. 1984-cü ildə açılmış adicəkilən muzeyin kolleksiyasının bö-

“1,5 milyon şəhid ölkəsi”...

yük hissəsi ölkənin Fransa tərəfindən işğalına və 1830-1962-ci illərdə Fransa müstəmləkəçiliyinə qarşı aparılmış xalq müqavimətinə həsr olunub. Əlcəzairin azadlığı mübarizəsi də olduqca böyük imtahanlardan və qurbanların verilməsindən keçib. Bu mənada, Fransanın Əlcəzairdə törətdiyi soyqırımı, azadlıq mübarizəsini boğmaq cəhdi tarixi və bəşəri cinayətdir. Fransızlar 1830-1962-ci illəri əhatə edən işğal dövründə 1,5 milyondan artıq insanı amansızcasına qətlə yetiriblər. Buna görə də, Əlcəzair “1,5 milyon şəhid ölkəsi” adlandırılır. Ümumilikdə, 10 milyona yaxın əlcəzairli Fran-

sanın müstəmləkəçilik dövrünün qurbanı olub. Fransanın törətdiyi daha bir faciə isə 1961-ci ilin oktyabrında baş verib. O zaman on minlərlə əlcəzairli Fransa işğalını pisləmək üçün Parisdə nümayişə çıxır. Fransa polisinin açdığı atəş və etirazçıları Sena çayına atması nəticəsində 1500-ə qədər əlcəzairli qətlə yetirilib, mindən çox şəxs həbs olunub. Bu hadisə tarixə “Sena qətləmi” kimi daxil olub. Fransa hakimiyyəti bu faciə ilə bağlı da susqunluq nümayiş etdirib. Fransanın törətdiyi qətləmlərə görə məsuliyyəti boynuna almadığı əcnəbi görünür ki, davam etməkdədir.

Fransanın nüvə təcrübələri...

lahına sahib olmasına icazə verən 5 daimi üzvdən biri olan Fransa 1960-cı ildə ilk atom bombasını istehsal edərək Cənubi Əlcəzair səhralarında sınaqdan keçirib. 1966-cı ildə Əlcəzair xalqının və dünyanın reaksiyası ilə Fransa bu ölkə ərazisində nüvə sınaqlarını dayandırdığını elan etdi. Bununla belə, 1997-ci ildə məlum oldu ki, Fransa bu ölkənin ərazisində 1978-ci ilə qədər gizli şəkildə nüvə sınaqlarını davam etdirib, ümumilikdə Əlcəzair səhralarına 17 atom bombası atıb.

Bu atom bombalarının atıldığı səhra bölgələrində əhali olmasa da, bom-

balar böyük bir əraziyə təsir etdiyi üçün bu təcrübələr Əlcəzair və qonşu ölkələrin xalqına böyük ziyan vurdu.

Atom bombalarının atıldığı Sahara səhrasının Əlcəzair ərazisində yaranan səhra tufanları tez-tez radioaktiv tullantıları əhalinin sıx məskunlaşdığı şimal bölgələrinə aparır. 2021-ci ilin fevralında bu sınaqların radioaktiv qalıqlarını daşıyan səhra fırtnası radioaktiv tullantıları Cənubi Əlcəzairdən sıx məskunlaşan Şimali Əlcəzair xəttinə apararaq səmanı narıncı rəngə boyadı.

S.İSMAYILZADƏ

Ermənistan öz “ipini” çəkir...

Aİİ-dən çıxmamış Aİ üzvlüyü haqda düşünüən İrəvan dilemma qarşısında

Xəbər verildiyi kimi, Ermənistan hökuməti “Ermənistan Respublikasının Avropa İttifaqına daxil olması prosesinə başlamaq haqqında” qanun layihəsini təsdiqləyib. Bununla bağlı xarici işlər naziri Ararat Mirzoyan hökumətin iclasında məlumat verib. Onun sözlərinə görə, baş nazir Nikol Paşinyan Avropa Parlamentində bəyan edib ki, Ermənistan Avropa İttifaqının mümkün hesab etdiyi qədər Avropa İttifaqına yaxınlaşmağa hazırdır. “Biz bunun mümkün olduğuna dair əlamətləri də gördük. Mən vizanın liberallaşdırılması prosesinin və Avropa İttifaqı ilə istifadə olunan və ya müzakirə olunan bir sıra digər alətlərin başlanğıcını nəzərdə tuturam”, - deyərək Mirzoyan bildirib.

Öz növbəsində baş nazir Nikol Paşinyan da bildirib ki, Ermənistanın Avropa İttifaqına üzvlüyü məsələsi ümumxalq referendumunun keçirilməsi yolu ilə həll edilməlidir. Qeyd edək ki, sözügedən qanun layihəsi bir qrup qəbbyönümlü qüvvələr tərəfindən başlanılıb və bunun üçün 50 min imza toplanıb.

Perspektivsiz yol...

Amma bu məsələ heç də iddia edildiyi kimi bəsit deyil - Ermənistanın Aİ üzvlüyünə proses başlatmaq istəyi onun üçün həm böyük çətinliklər, həm də iqtisadi gərginlik vəd edir. Bir sıra siyasi analitiklər Paşinyanın bu addımını siyasi reyting qazanmaq uğrunda savaş üçün mübarizə rıçağı adlandırırlar. Çünki müttəxəssislər belə bir qərarın verilməsində heç bir iqtisadi əsas tapa bilmirlər. Aİ-yə üzvlük prosesinin illərlə, bəlkə də on illərlə uzanması perspektivi mövcuddur ki, bu dövrdə İrəvanın digər tərəflə - Avrasiya İqtisadi İttifaqı ilə münasibətlərinin üstün-

dən xətt çəkir. Belə bir addım isə Ermənistan üçün “özünün ayağının altından kətili vurmaq” kimi izah edilir. İndiki halda, Ermənistanın Aİ üzvlüyünə namizəd olmaq üçün etdiyi cəhdlər həqiqətən də “xəyaldır” - Aİ Avropanın mərkəzində yerləşən ölkələri üzv qəbul etmədən necə olur ki, quru sərhədi olmadığı Ermənistanı “qəbul edir”? Tutaq ki, referendum keçirildi və seçicilər avropa yoluna “dəstək oldular”. Axı, proses bununla yekunlaşmır. Aİ Ermənistanı öz sıralarında görmək istəyirmi - əsas sual budur. Çünki zəif iqtisadiyyata, dişsiz xarici siyasətə

malik, regiona təsir imkanlarının olmadığı Ermənistan Qərbi üçün hər hansı bir xüsusi maraq kəsb etmir. Ermənistan Avropa-yə yalnız bölgəyə müdaxilə imkanları üçün gərkir ki, bundan sonrakı mərhələdə bunun lazım olub-olmayacağı da müzakirə predmetidir - yeni siyasi nizamda nələrin baş verəcəyini proqnozlaşdırmaq ən azından mümkündür.

İqtisadi təhdid - ərzaq təhlükəsizliyi təhlükədə...

Vurğulandığı kimi, Ermənistanın Aİ üçün hər hansı bir xüsusi cəlbədiciliyi yoxdur. Dənizə çıxışı olmayan ölkə Aİ ilə həmsərhəd deyil və iqtisadi cəhətdən hələ də Moskvadan asılı olaraq qalır. Ermənistanda Rusiyanın hərbi bazası var. Üstəlik, Rusiya ilə qarşılıqlı ticarət döviyyəsi ildən-ilə artır. Bu halda, Ermənistan Aİ üzvü olmaq üçün hansı prosedura müraciət etmək istəyir?

Rusiya baş nazirinin müavini Aleksey Overçuk da mövzu-yə toxunaraq bildirib ki, Rusiya Ermənistanın Avropa İttifaqına daxil olmasının müzakirəsini Avrasiya İqtisadi İttifaqından

çıxışın başlanğıcı kimi qiymətləndirir. Onun sözlərinə görə, Kreml iqtisadi siyasətini Ermənistanla bu şəraitə nəzərə alaraq quracaq.

Beləliklə, Ermənistan iqtisadiyyatının əsas təməlini təşkil edən Rusiya amili önündə İrəvanın bu fikrinin hər hansı bir ciddiyyətə daşıya bilməyəcəyi indidən aydındır. Bəzi siyasi şərhçilər Overçukun açıqlamasını açıq-aşkar təhdid kimi də qiymətləndirir - Ermənistan üçün qısa zamanda mümkün olmayacaq Aİ-dən çıxış və Aİ ilə daha yaxın münasibətlər qurma perspektivi ölkə daxilində iqtisadi-sosial kataklizmlərə yol açacaq. Xüsusən, özünün ərzaq təhlükəsizliyini təmin etmək iqtidarında olmayan Ermənistan üçün bu, sonun başlanğıcıdır. Paşinyan nəzərə alınmalıdır ki, ən zəruri ərzaq məhsulu olan buğda möhür Aİ ölkələrindən idxal edilir. Ermənistanın ixrac coğrafiyası da Aİ ilə “sərhədlənir”...

SADİQ

Kreml xəbərdarlıq edir...

Digər bir əsas məsələ, hazırda Ermənistanın başqa bir iqtisadi qütbəki təmsilçiliyidir. Bəlli olduğu kimi, Ermənistan Avropa İttifaqının “Şərq Tərəfdaşlığı” proqramına 2009-cu ildən qoşulub. 2013-cü ildə Ermənistan Şərq Tərəfdaşlığı çərçivəsində Aİ ilə Assosiasiya Sazişi imzalamaqdan imtina etmişdi - çünki rəsmi İrəvan Aİ ilə fərqli qütbləri təmsil edən Avrasiya İqtisadi İttifaqının üzvlüyünü seçmişdi. Bu gün Ermənistanın Aİ ilə bağlanmış müvafiq müqavilələri və qurum qarşısında öhdəlikləri mövcuddur. Aİ-yə üzvlük prosesi Ermənistan üçün Aİ-dən çıx-

maq deməkdir. Ermənistanla Avrasiya İqtisadi İttifaqı arasında münasibətlərin pozulması bu ölkə üçün açıq iqtisadi düşüş yaradacaq. Müvafiq rəqəmlər göstərir ki, Ermənistanın illik ticari döviyyəsinə Aİ-nin payı daha çoxdur. Yeri gəlmişkən, Rusiya prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov TASS dövlət xəbər agentliyinə açıqlamasında məsələ haqda danışıb. Bildirib ki, Ermənistan son illər Qərblə əlaqələri dərinləşdirib və Moskvadan uzaqlaşıb. O deyib ki, “bu (Aİ-yə daxil olmaq niyyəti) şübhəsiz ki, ölkənin suveren hüququdur”. Bununla belə, Peskovun fikrin-

cə, Ermənistan çətin ki, həm Avropa İttifaqında (Aİ), həm də Avrasiya İqtisadi İttifaqında (Aİİ) eyni vaxtda ola bilsin. “İki müxtəlif təşkilatın üzvü olmaq, sadəcə mümkün deyil. Burada bir gömrük sahəsi var, burada mal və xidmətlərin, insanların və kapitalın sərbəst hərəkəti zonası var, müxtəlif normalar var”, - deyərək Kreml nümayəndəsi bildirib. Nümayəndəsi. O əlavə edib ki, Ermənistanın Aİ-yə mümkün üzvlüyünün əhəmiyyətini qiymətləndirmək hələ də çətinidir. “Biz əminik ki, Ermənistanın Aİİ-yə üzv olması ona çoxlu faydalar gətirir”, - Peskov vurğulayıb.

